

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

F. Gârboviceanu	F. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodososiu
I. Otescu	C. C. F.-Tașcă

Anul XIII.

No. 35

30 Maiu 1910

ALBINA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonam. în străinătate pe an lei 8
„ „ „ pe 6 luni „ 3 | Un număr . . . . . 15 bani.
Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

G. Coșbuc, Lumea s'a pornit într'o Marți.
T. D. Speranția, «Verboten»!
Dr. Lux, Cartița (cu 2 ilustrațiuni).
Soarele și Crivățul.
A., Din trecutul școlii române: Invățătorii.
D. Teleor, Sfaturi igienice.
Alex. .... Tutunul (cu ilustrație).
V. S. Moșă, Cronica agricolă, economică și comercială.

DIN LITERATURA ROMÂNĂ :

M. Eminescu, Ce-ți dorește eu ție, dulce Românie.

DIN ZIARE ȘI REVISTE :

Cum poți cunoaște dacă o găină e tânără. Contra scârțâitului la uși.

SFATURI PRACTICE :

Elena M. Demetrescu, Ostropel de ficat.

PAGINA COPIILOR :

A. Fay, Boul.

CRONICA :

Ofițerii români în Rusia. — Sf. Sinod. — Arhiepiscopul nou. — Dela Academie. — Congresul Ligei. — Concursul general de oină. — Congresul camerelor de comerț. — Serbări pentru coloniile școlare. — Moartea lui Volcinski. — Călătoria împăratului Austriei. — Cărți primite la Redacție. — Informațiuni.

De pe Dăneștii Coroanei: Expozițiune agricolă.
Dela Români de peste hotare: Alegerile din Ungaria.
Ș. Gnoșe, Scrisoare către Redacție.

PAGINA GLUMEAȚĂ :

Staț Pățitul, Din ale lui Vânătorescu (cu 5 ilustrațiuni).

SUPLEMENT :

Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 32 delă 30 Maiu 1910.

CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE

DE

M. EMINESCU

*Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arme de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu'n cupe, spumege pocalul,
Dacă fi-ți mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.*

*Vis de răzbunare negru ca mormântul,
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și de-asupra idrei fluture ca vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s'aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.*

*Ingerul iubirei, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte'n glorie să orbească-l face,
Când cu lampa-i sboară lumea luminând.
El pe sânu-i virgin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge în brațe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.*

*Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Tânără mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăească numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,
Viață în vecie, glorie, bucurie,
Arme de tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.*

Lumea s'a pornit într'o Marți

Marția nu e bine să croești cămăși, nu e bine să legi «gura pânzii» și nu e bine să îmbraci haină nouă, dar mai ales nu e bine să pleci la un drum mai lung, fiindcă într'o Marți a ursit Dumnezeu lumea, adecă lumea s'a pornit într'o Marți. Asta e o credință de obște a Românilor. Alții, mai puțini, cred că toate acestea nu e bine să le faci Sâmbătă, tot pentru acelaș mare păcat, fiindcă Sâmbăta s'a pornit lumea. De unde ne-a venit nouă credința asta și ce rost are ea? Acum, eu n'am să mă ocup să vă înșir vorbe ca să vă lămuresc că această credință e superstițiune, pentrucă asta o știți D-Voastră poate mai bine decum o știu eu. Dar gândesc că poate nu știți de unde și cum ne-a venit superstițiunea, și încă eu aș încerca să văd de v'o pot spune.

Mai întâiu de toate, credința că Marția s'a pornit lumea a prins adânci rădăcini între popoarele ortodoxe ale Europei, Apoi dela acestea au luat-o și alte popoare, de alte religii, dar n'o au întru atâta sfințenie ca neamurile dela cari au luat-o. Așă dară credința de care vorbim are ceva strânsă legătură cu religia ortodoxă a creștinilor, și numai a celor din Europa.

După biblie, Dumnezeu a făcut lumea în șase zile. Nu se spune în ce zi a început, dar se spune în care zi s'a odihnit; și dacă s'a odihnit Sâmbăta, a șaptea zi, atunci ziua dintâi a lumii a fost Duminecă. Apoi atunci de ce nu spunem că Duminecă a pornit Dumnezeu lumea? Și că Dumineca nu e bine să pornim la drum lung? Așă ar fi după cele ce ni le arată biblia. Dar credința din taifasul nostru n'are de lucru cu biblia, măcar că tot facerea lumii îi este temeiul și deacolo pornește, dela ziua dintâiu a lumii.

S'au făcut fel de fel de socoteli, cam câți ani pot să fie

dela facerea lumii, așa cum înțelegem facerea ei după spusele bibliei. Acum, unii au scos un număr de ani, alții altul, câte-o seamă de numere mai apropiate, altele depărtate foarte câte cu 2000 de ani și mai mult. Așa că nu se potrivesc doi cu doi, și anumit tot nu știm nimic.

Dar feluritele popoare au primit ca adevărată anumită numărătoare de care se țin.

Așa, Iudeii spun că lumea a fost făcută cu 3760 înainte de anul nașterii lui Hristos.

Catolicii o spun în trei feluri, dar și ortodoxii tot în trei feluri o spun : cei ce se țin de patriarhul Alexandriei o spun într'un fel, cei de sub patriarhul Antiohiei într'altfel, iar cei din Europa se iau după cum s'a hotărît în Constantinopol.

Anul acestor din Europa e 5508 înainte de Hristos. Acesta e anul dela facerea lumii, dela Adam, «leatul» sau «veleatul» dela zidire. Toate cărțile noastre bisericesti până mai acum o sută cincizeci de ani întrebunțau numai leatul dela facerea lumii, tot așa și cronicarii, numai că ei puneau pe lângă leatul acesta și anul dela Hristos, de cele mai multe ori (1).

Cum au ajuns cei din Constantinopol să statorească anul 5508 înainte de Hristos ca an al facerii lumii, și cum au ajuns alții să statorească alt an, e o socoteală lungă și nu e pentru noi. Pentru noi ajunge atâta, că așa au statorit lucrul și unii și alții.

Dar ori ce an ar fi statorit pentru facerea lumii feluriții învățați, un lucru au trebuit să-l ție toți la fel : se potrivească așa anii, încât cel din urmă an al veacului vechiu să fie an visect, și așa că anul 1 dela Hristos (adecă anul care începe era creștină) să se înceapă într'o Sâmbătă. Adecă, ziua întâiu a întâiei luni, a întâiului an care începe veacul cel nou trebuie să fie Sâmbăta. Și așa este pentru toți creștinii. Dacă noi spunem că întâiul an al erei creștine e anul 5509, dacă unii catolici spun că e 5201, alții altfel, e tot una, pentrucă toți acești ani, feluriți după număr, arată acelaș an care a început (1 Ianuarie) cu o Sâmbătă.

Toți acești ani se potrivește la sfârșitul lor, adecă li se încheie șirul în anul 1 al erei creștine, dar firește nu se potrivește la începutul lor, la capul șirului. Iar această nepotrivire face că lumea «a pornit» după unii într'o zi, după alții într'alta. Toți o zic că cea din urmă zi a veacului vechiu s'a sfârșit într'o Vineri și cu Sâmbătă s'a început noul veac, dar nu toți au la fel aceiași zi ca întâia zi a tuturor zilelor la începerea lumii.

După numărul nostru, al ortodoxilor din Europa, în anul

(1) La numărul 5508 adaogă anii dela Hristos și ai leatul dela facerea lumii. Stefan cel mare a murit la a. 1504, așa dară (5508 +1504) la anul dela Adam 7012. Noi trăim în anul dela zidire 7417. Când dai de un an dela zidire, scazi din el 5508 și ai găsit anul dela Hristos.

5508 înainte de Hristos, ziua întâi a anului (1 Ianuarie) a fost Marți. Așa urma. Căci dacă anul 1 după Hristos s'a început cu Sâmbăta, anul de dinaintea lui (anul 1 înainte de Hristos) s'a început cu Joi (2), anul 2 s'a început cu Miercuri, anul 3 cu Marți, anul 4 cu Luni, anul 5 ca visect cu Sâmbăta și apoi tot așa mergând înapoi spre începutul lumii vezi că anul 5506 a început cu Joi, 5507 cu Miercuri, iar anul începăturii 5508 cu Marți.

Așa dară întâia zi a întâiului an al lumii a fost Marți Marția a pornit lumea.

Numai după calculele Bizantinilor «începe lumea» într'o Marți. Deci numai popoarele ortodoxe ale Europei au în velleatul lumii lor Marția ca prima zi a tuturor zilelor.

Acum, eu cred că prin călugări a ajuns la știința poporului că Marția s'a urzit lumea și apoi știința asta a fost adusă în legătură cu credințele lui superstițioase și așa a devenit și ea credință fără nici un rost. Că unii vorbesc și despre Sâmbăta ca zi în care s'a urzit lumea, poate că vine din faptul că au auzit ceva despre Sâmbăta ca zi de începătură a erei creștine, a noului veac, sau -- poate mai curând — fiindcă și Sâmbăta se poate lua ca întâia zi a lumii, dacă te ții de cei ce încep anii cu Martie. (În evul mediu se obicinuia și una și alta: numărau anii începându-i ori dela Ianuarie ori dela Martie și lucrul acesta face și astăzi cronologiștilor multă încurcătură pentru cele 2 luni Ianuarie și Februarie cari puteau fi luate și într'un an și într'altul de după el). Iar în anul 1 al lumii ziua întâiu de Martie a fost Sâmbăta.

G. Coșbuc.

Cum poți cunoaște dacă o găină e tânără.

După tuleiul lung și subțire, crescut printre celelalte pene: pelea îi e fină și rozată, acoperită cu vinișoare albastre. Găinele cari au mai mult de un an, nu au nici tulei nici vine albastre și pelea e de un alb mat și mai puțin lustruit.

(•Agricultorul•).

(2) Cetitorul își poate face singur socoteala. Tot după 28 de ani (un crug solar) datele calendarului revin pe aceeași zi a unei. Acum $5508 : 28 = 196$ cu rest 20. Dacă în anul 1 al lumii anul începe cu Marți, tot cu Marți va începe și în anul 29 al lumii ($28 - 1$) în anul 57 ($2 \times 28 + 1$) și deci tot cu Marți în 5489 (asta e $28 \times 196 + 1$) iar anul acesta e al douăzecilea înainte de Hristos. Anul al 19-lea înainte de Hristos începe cu Miercuri, al 18-lea cu Joi, al 17 cu Sâmbăta (fiind visect) al 16-lea cu Duminecă, și scoborând mereu ajungi la anul 2 care începe cu Mercuri, anul 1 — ultimul al veacului vechi — cu Joi și se încheie cu Vineri, iar anul 1 de după Hristos începe cu Sâmbăta.

„VERBOTEN.“

«*Verboten*» în limba germană înseamnă «*oprit*».

Toată lumea știe că drumul este făcut pentru mers, de aceea cine are de mers merge pe drum, nu dă pe alătura peste iarbă ori peste semănătură: cum drumul e pentru mers, așa câmpul e pentru altceva.

Cu toate acestea toamna după ce s'a strâns recolta, după ce s'a ridicat ce a fost pe câmp, atunci se lasă pe unele locuri câmpul liber să pască vitele, să treacă oamenii ca să-l bătăto-rească și așa liber rămâne toată toamna și toată iarna; iar în primăvară încetează de a mai fi liber și atunci în Germania, pe unde nu e liber de trecut se pune câte o tăbliță pe care e scris: *Verboten*.

Tăblițe de aceste, se înțelege, se pun nu numai la câmp, ci pretutindeni pe unde nu e voie de trecut, ori de luat ceva.

Nu e vorba însă de unde se pune *Verboten*, e vorba ce face acest *Verboten*.

Acest *Verboten* are putere mare.

Dacă ai trecut ori ai pus mâna ori te-ai atins de ce e *Verboten*, te-a văzut sfântul; numai decât te-ai pomenit că te-a și înhățat jandarmul sau gardistul și te-a pus la *straf* ori te-a închis și te-a purtat pe la toate icoanele.

Aceasta face că pe acolo pe multe locuri prin orașe, prin grădini și prin sate sunt drumuri pe alătura de care sunt sădiți pomi care vara sau toamna sunt plini de fructe: meri, peri, caiși, pruni, etc. și trec oamenii pe sub acești pomi plini de fructe, care atârnă de ar putea să le prindă cu gura; dar nu

se atinge nimeni nici de-o frunză măcar. Și sunt și pe acolo nopți întunecoase, dar nu, nu se atinge nimeni. Bate vântul și le dă jos: acolo rămân până ce le mătură cine trebuie să le măture. Și pe acolo sunt scumpe fructele, de pildă în Bavaria un *pfund* de prune costă o *marcă*, adică în banii noștri 1 leu 25 bani. Dar cine vrea să mănânce prune se duce la prăvălie și dă 1,25 pe un *pfund* — cam jumătate de oca — ori cumpără de cât îi dă mâna, dar mâna în pom nu pune, pentru că e «*Verboten*».

Și dacă e «*Verboten*» a lua din pom, apoi a pune mâna să ia dela prăvălie, de pe tarabă acolo e mai «*Verboten*»: pentru o prună merge la pușcărie; fiindcă nu se întreabă ce *ai luat*, ci orice ai luat, dacă n'a fost al tău se cheamă că *ai furat*!

«*Verboten*» acolo e foc, nu alta.

Și nu mai e nevoie să pună mereu tăblițe cu *Verboten*, că unul de acolo știe pe de-a rostul unde e oprit.

Și nu e greu lucru numai pedeapsa care a mâncat-o omul pentru «*Verboten*», dar rușinea! Când a fost unul pedepsit mai scoate el ochii în lume, între oameni?.. li mai întinde cineva mâna?..

Asta va să zică țară civilizată și lume civilizată: orice fel ar fi greșala, nimeni nu plânge nici nu dă dreptate celui care a făcut-o. Legea totdeauna are dreptate și vinovat e acel care a călcat legea.

Dar până să se ajungă aci câte veacuri s'au aplicat acolo legile? Câți au fost schingiuiți, și închiși și bătuți și împușcați și spânzurați pentru «*Verboten*», până au ajuns să știe ce este și ce nu este «*Verboten*»!

La noi lumea nu prea știe încă ce e *oprit*, dar cu vremea se va învăța negreșit. Ar trebui însă oamenii să-și bage mințile în cap și să înceapă a pricepe că ce se învață la școală și cele ce se spun în biserică, trebuie ținute minte.

Th. D. Speranția.

---

*Cine e cu mâna lungă
Pierde și ce are 'n pungă.*

(A. Pann).

C â r t i Ț a

u Ț prieten reu răsplătit.

Dacă umbli pe ogoarele și câmpiile verzi, vezi ici și colo mușuroae de țerână neagră sau gălbue, cari pătează covorul verde. Nu numai orășanul necunoscător în ale vieței dela țeară, dar și mulți săteni ocăresc vietatea «stricătoare» care le roade, zic ei, rădăcinele semănăturilor. Știm cu toții că pricinuitoarul acestor mușuroae e Cârțița.

Multă vreme oamenii,—cari își cunosc așa de reu dușmanii și prietenii,—au prigunit cu cea mai mare cruzime și înverșunare bieteles Cârțițe, deschizindu-le mușuroaele și scoțindu-le din găurile de pe supt pământ cu un fel de câini anume învățați ori prinzindu-le c'o furcă înarmată cu vârfuri ascuțite de fier.

Pe multe le atârnav în spânzurători pe ogoare ca să slujească de învățătură semenilor lor. Chiar anul acesta, zice I. Pf într'o gazetă nemțescă, primăria unui târgușor din ținutul Nassaului a dat de știre să iasă băieții din școli să prinză cârțițe, punând preț pe fiecare cap ce vor aduce ca dovadă.

Ba, pielcelele de cârțiță, cum sunt negre ca pana corbului și catifelate, au căutare în negoț, sunt la modă, deci se găsesc destui cari își fac meserie din uciderea Cârțițelor.

Și cu toate. astea cârțița nu roade rădăcinile semănăturilor, ci mănâncă tot felul de jigării stricătoare, care umplu țerâna și'n adevăr rod rădăcinile. Cârțița mănâncă viermii albi (din cari se fac găinușele sau cărbușii), coropișnițele (conochiftirițele), melcii (culbecii), omizile, viermii, gândaci feluriți, cari trăesc în țărână și sunt nespuse de vătămători semănăturilor.

Unde vezi multe mușuroae de Cârțiță, fi incredințat că pământul e plin de gângăniile sus pomenite. Ce sunt păse-

rile pentru lumea de deasupra pământului,—adică nemicitoare neobosite ale insectelor și omizelor vătămătoare,—aceea sunt Cârțițele pe supt pământ. Ba pe cârțiță n'o întrece nimeni în privința strășniciei cu care își face meșteșugul. S'a dovedit că înghite pe zi, în greutate, de două ori cât cântărește ea! Sunt așa de hlupave în cât, dacă închidem două împreună, cea mai tare numai de cât o omoară pe cealaltă și-o mănâncă.

(Fig. 1).

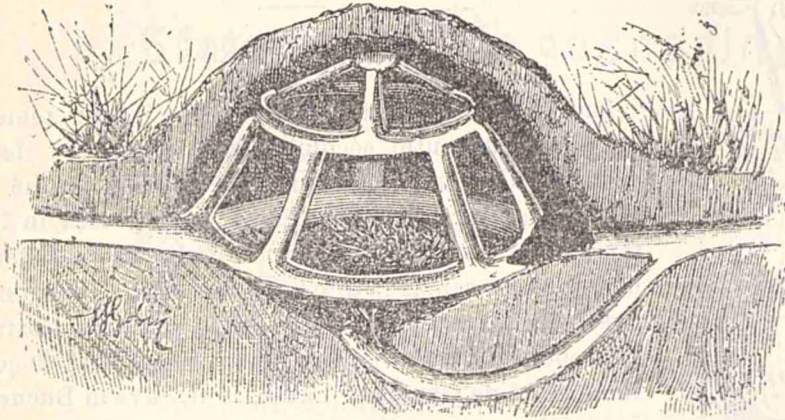
Cârțița e mai folositoare de cât Ariciul, căci ea nu doarme nici iarna, ci urmărește găngăniile cu cari se hrănește mai adânc în pământ și le mănâncă din adăposturile lor de ernatec. Cârțița nu lucrează numai ziua, ci și noaptea, ba în timpul întunecului ese pe pământ și, sărind cu iuțeală și sprinten prin iarbă, sfâșie și înghite șoareci și alte gănganii.

I. Pf. arată că e foarte cuminte lucru să lăsăm Cârțițele în voie să ne curețe ogoarele și liveștile de vietăți stricătoare și să nu ne supărăm că scoate țerna dela adâncime, de oarece și acest lucru e de folos. Să împrăștiem numai țerna frumușel cu grebla și va fi bine.

Iar, dacă ne supără și voim neapărat s'o alungăm, e lesne și nu e nevoie s'o omorăm. Cârțiței nu-i plac de loc

mirosurile tari. Să-i punem deci în mușuroiu o cârpă muiată în petrol sau să turnăm petrol amestecat cu apă în gaura ei și vom alungă acest oaspe de pe pământul nostru.

Cârțiță (Talpa Vulgaris), al cărei chip îl dăm (fig. 1) face săpături pe supt pământ precum se vede în figura 2. Sunt cârțițe deosebite de ale noastre, dar înrudite, în America de Miazănoapte, în Japonia și în Africa.

(Fig. 2).

Familie înrudită cu—a Cârțiților este a Aricilor. Aceste două împreună cu alte trei alcătuiesc Ordinul insectivorelor adică a vietăților cari se hrănesc mai ales cu insecte și deci sunt atât de folositoare.

Dr. Lux.

SOARELE ȘI CRIVĂȚUL.

Soarele și Crivățul se priceau între dânsii, care din ei ar putea mai curând să desbrace de haine pe un călător pe care îl văzură din întâmplare trecând pe jos. Crivățul, zicând că numai el singur poate, începă să sufle asupra omului cu atâta rezeziune, în cât puțin rămase să nu-i dea căciula din cap jos și să nu-i ia haina din spinare; dar fiindcă omul, cu cât bătea vântul mai tare, cu atât și el își îndesă căciula în cap și își strângea haina bine pe lângă dânsul, Crivățul nu pută să-i facă nimic și rămase de rușine. Incepă după aceea și Soarele să-și arate puterea; și, îndreptându-și către călător înfocatele sale raze, îl sill să-și ia căciula din cap și să se desbrace mai de toate hainele: și ast-fel Soarele rămase biruitor. Această pildă ne învață că cu mai multă înlesnire se pot birui inimele oamenilor prin fierbințeala blândeții și facerii de bine, decât prin pornirea cumplirii și a răutății.

(Din Tom. I al cărții Teatron Politicon).

Din trecutul școlii românești.

INVĂȚĂTORII

Istoria școlii românești, se poate începe temeinic numai cu începutul secolului XIX, pentru că despre cele petrecute în această privință înainte, puține știri avem și puțin loc ocupă limba românească în învățământul din acea vreme. Școli multe au fost, dar numai două au rămas în ființă din acel timp: 1) Seminarul preoțesc întemeiat la 1803 de către Venianim Costache, mitropolitul Moldovei, la Socola lângă Iași, 2) școala întemeiată de Gheorghe Lazăr, la sf. Sava în București, la 1817, în locul școlii grecești, (sau mai bine: alături cu acea școală), devenită azi liceul sf. Sava din București.

Cei dintâi învățători se pot socoti deci acești doi întemeietori din cari cel din urmă a făcut chiar lecțiuni cât timp a fost la sf. Sava. După aceștia vin: Gheorghe Asachi în Moldova, și Ion Heliade Rădulescu în țara românească.

Dela ei încoace numărul învățătorilor crește, pentru că se întemeiază școli nu numai în capitalele celor două principate, ci și prin alte orașe.

Dintre acei cari răspândiră lumina în școală, dela începutul veacului și până azi, unii și-au întins activitatea lor, și în alte ramuri de muncă pentru binele public ca oameni politici, ca scriitori, ș. a. și viața lor este mai cunoscută; alții au rămas mai strâns legați de învățământ, și despre dânșii știu mai ales aceia cari s'au ocupat de aproape cu cele privitoare la instrucția publică.

Intr'un șir de articole, ce vom începe în numărul viitor, ne propunem a povesti faptele de căpetenie din viața acelor cari au făcut parte din corpul didactic

românesc, încredințați fiind nu numai că mulțumim pe cei ce se interesează de asemenea lucruri, dar că aducem un prinos de recunoștință aceluia cari și-au închinat zilele pentru dezvoltarea culturii în țara românească.

A.

Sfaturi pentru gospodine.

Ostropel de ficat (p. 4 pers).

400 gr. ficat
 40 « grăsime
 20 « făină
 20 « sare
 20 « bulion
 4 « fire usturoiu
 o lingură oțet.

Se taie ficatul felii subțiri, se sară, se bate în făină și se prăjește în grăsime bine încinsă, 5 minute pe o parte, și 5 m. pe cealaltă parte. În grăsimea rămasă facem sosul cu făina și usturoiul tăiat mărunt; stingem cu bulion și zeamă de carne, adăogăm sarea trebuitoare, lăsăm să fiarbă sosul 20 m., îl strecurăm peste bucățelele de ficat; lăsăm să fiarbă 20 m., adăogim oțetul și peste 10 minute servim cu pătrunjel verde tocat.

Elena M. Demetrescu.

Scrisori către Redacție.

De trei ani de zile de când sunt abonat la „Albina“ am putut vedea că ea este o adevărată albină pentru poporul românesc, care în timpurile din urmă se înglobase cu totul fie din cauza nevoilor fie din cauza treburilor nechibzuite.

„Albina“ însă grație harnicilor ei redactori, a dat totdeauna cititorilor ei cele mai frumoase învățături și sfaturi de cari au nevoie în tot momentul.

Șerban Onoșe.
 Schineni.

Boul.

Intr'o iarnă o gheață lucioasă acoperiă pământul. Trebuiau multe lemne la casă și fiindcă boii nu erau potcoviți, proprietarul a trimis pe servitor cu caii, ca să aducă niște lemne din pădure.

— „Ce animal netrebnic! zise proprietarul. Pe drumul bun, mergi încet, iarna pe gheață nu poți umblă, în timp de ploaie jugul te strică la gât. Mai bun decât calul, nu e nici un animal.“

— „Bine, stăpâne! îi răspunse boul, însă eu pot duce o sarcină mare, ovăsul nu ți-l prădez și carnea mea e bună de mâncat.“

Nu luă în seamă numai greșelile bietului servitor, ci și binefacerile lui și fii totdeauna băgător de seamă ca să nu fii nedrept față de el.

A. Fay.

(trad. de V. Crișianu, stud. gimn.).

Fudulul se umflă în pene ca curcanul, se'nfoează ca varza și se umflă ca barza; dar în totului tot el e ca mielul care, după ce că e slab, mai are și coada lată.

(A. Pann).

Sfaturi igienice.

- Ce carte ai în mână?
- O carte cu cadre: *Amicii copiilor*.
- E franțuzească?
- Da.
- Mi-o dai puțin s'o răsfoesc și eu?
- Cu plăcere.
- Iți mulțumesc. Da. Uit'te o carte cu gravuri frumoase, dar care poate face mult rău copiilor.
- De ce?
- Pentru că copilul are credință în tot ce e carte și profesor. Ceeace spune dascălul pentru el e sfânt și așa trebuie să fie; tot ce e în carte e nediscutabil pentru el. D'acî a venit și vorba: «Scrie la carte!» sau «Nu scrie la carte».

Sunt gravuri în comerțul de librărie cari fac o rea educație sau o greșită educație copilului.

Cartea: *Amicii copiilor* e plină de chipuri de câini, de cai, de pisici. Iată un copil care sărută un cal pe bot. Frumoasă scenă! Dar calul n'are judecata omului și când copilul s'o duce pe la spatele calului, va primi în pantece sau în cap o lovitură de copită din cele mai primejdioase. Calul poate avea *răpciugă*, și e destul un strop din narea calului, pentru ca copilul să ia boala care n'are leac. Iată la ce duce amicitia calului! O altă gravură ne arată p'o fetiță dormind c'o pisică în brațe. Frumoasă prietenie! Dar pisica are în părul ei, în scuipatul

ei atâția germenii de boale. Poate turbă pe neașteptate ca și câinele cu care se sărută în bot Ionel în altă gravură; și dacă îi mușcă? Iată la ce duce și prietenia cu câinii și pisicile!

Copiii să se păzească de animale or care ar fi ele; să nu le ție în casă, fiindcă chiar respirația lor infectează aerul și dacă se poate, nici să le mângâie, nici să le atingă. În părul cânelui care se tăvăleşte pe jos și care pune gura pe or ce lucru or cât de murdar, sunt ouă nevăzute și chiar microbi a sute și mii de boale. Cunosce cazuri când oameni cari au netezit cu mâna părul câinilor, au avut peste o zi râie de care abia au scăpat.

Sunt în gura câinilor și a pisicilor microbi cari pentru aceste animale nu sunt periculoase, dar trecute dela ele la om sunt producătoare de boale foarte grele și de multe ori nevindecabile. Nu putem în deajuns deplânge pe persoanele cari dau mâncare la câini sau pisici tot în farfuriile în care au mâncat și vor mânca ele; or dau lapte la cățeluși în ceșcile de cafea cu lapte din care mănâncă apoi copiii. De asemenea și pe acelea ce dorm cu animale în casă sau chiar în pat.

D. Teleor.

De pe Domeniile Coroanei

Pe Domeniile Coroanei se ține în fie care au expoziție de vite.

Cea de pe domeniul Domnița din jud. R-Sărat, a avut loc anul acesta la 25 Aprilie 1910 în satul Pîscu.

Au prezentat vite locuitori de pe întreg domeniul.

Vitele expuse au fost bine îngrijite față cu muncile agricole ce au trebuit să facă până atunci. Căii erau bine conformați, armonici ca linii și rezistenți la lucru. Deasemenea boii bine ținuți, vacile de lapte intru-nind cele mai multe din ele condițiunile de prăsilă iar vițeii din anul curent frumoși și în bune condițiuni de dezvoltare.

Juriul, compus din d-nii I. Popovici, Șeful regiei Domeniului Domnița, C. Tănăreanu, Medicul veterinar al județului și Nicolae Vălcu, Primarul Comunei Domnița, au acordat 32 premii în sumă totală de 675 lei, plățiți din Cassa Domeniului Coroanei.

Expoziția a fost vizitată de numeroși săteni de pe moșiile vecine, cari împreună cu cei de pe domeniu au ascultat la sfârșit cu băgare de seamă, poveștile ce li s'au dat de membrii juriului despre creșterea vitei și plantele de nutreț.

Prin graiul Primarului lor sătenii au ținut să mulțumească d-lui I. Kălinderu, Administratorul Domeniului Coroanei și l-au rugat a exprima M. M. L. L. Regelui și Reginei adâncă recunoștință și nețărmuită supunere.

TUTUNUL.

(*Nicotiana Tabacum*).

Familia Solanaceelor.

Este știut că cea mai mare parte din locuitorii țării noastre sunt fumători mai mult sau mai puțin pasionați; însă prea puțini își dau seama despre așa zisă plantă «Tutunul» pe care îl fumează și poate chiar mulți dintre ei nici nu au văzut această plantă și nici nu știu unde se cultivă.

Pentru a face ca fiecare să aibă nițică idee despre această plantă, precum și proveniența ei, voi arată mai jos câteva date istorice relative la această plantă.

Istoricul. Tutunul să presupune că ar fi fost adus în Europa de către Cristofor Columb când au descoperit America în secolul al XV. El văzû locuitorii din insula Guanahani, astăzi San-Salvador, fumând dintr'un sul făcut din foi de tutun și pe care ei îl numiau *Tabacu*.

Jean Nicot un Francez s'a ocupat foarte mult de această plantă; cu ocazia călătoriilor ce le-au făcut prin America după descoperirea ei, în calitate de Ambasador al Italiei; a introdus și a propagat cultura ei pentru calitățile medicamentoase ce le avea.

În urma mai multor numiri ce au căpătat această plantă, i s'au dat numirea de *Nicotiana Tabacum* în onoarea introducătorului.

Obiceiul fumatului se presupune că s'ar fi introdus tot în secolul al XV și aceasta eră considerat ca un obicei mai mult rău decât bun organismului și din această cauză s'au dat ordine foarte severe prin care se interzicea la Europeni cu desăvârșire fumatul; totuși acest obicei s'a răspândit mai mult și cu el și cultura plantei.

Văzându-se însă că ordinele ce se dădeau în această privință nu aveau nici un efect, atunci s'au luat dispozițiuni de unele state ca producătorii să plătească o taxă și care taxă se răsfângea desigur asupra cultivatorilor și a fumătorilor. S'au creat cu chipul acesta venituri destul de mari pentru state.

Consecința acestei măsuri au fost că oamenii au început a se ocupă serios cu cultura acestei plante căci le dadea un venit frumos, devenind în urmă o plantă și industrială narcotică, dar mai mult fiscală. În unele state din taxa dela început s'a introdus adevăratul monopol de astăzi.

Țările în care această plantă s'au monopolizat de stat sunt: România, Ungaria, Franța, Italia, Austria, Spania, Turcia, Portugalia, Bulgaria și Serbia.

În țara Românească acest monopol dă statului un venit destul de mare în raport cu populațiunea sa și care venit astăzi este urcat la sumă de 36 milioane lei anual; ceeace ar veni câte 5 lei de locuitor s'au 0. 850 grame tutun consumație anuală. În țara noastră tutunul se cultivă pe o suprafață de 8000 hectare pe comptul Regiei de către locuitori din 13 județe, cele mai multe din Muntenia; și este foarte rentabil pentru ei, aducându-le un

venit la hectar de peste 1.000 lei; fapt pentru care locuitorii din aceste părți unde se cultivă tutunul, stau foarte bine din punctul de vedere material.

În Italia tutunul se cultivă pe o suprafață de 4.000 hectare, iar în Turcia pe o suprafață de 35.000 hectare, dat fiindcă Turcii sunt cei mai vestiți din lume în privința producerii tutunurilor aromatice și a fumatului.

Ramură de tutun.

Tutunul este o plantă anuală și crește la o înălțime de 1-2 m și mai mult. Rădăcina este pivotantă cu ramificațiuni scurte și subțiri, și pătrunde în pământ până la 2,50 m. Trunchiul este ramificat înalt până la 2,50 m.

Foile sunt simple. Floarea este de culoare dela galben verde până la roș violaceu. Fructul este o capsulă cu 2-4 compartimente în care stă sămânța foarte măruntă: 6.000 mii fire în o capsulă. O plantă produce până la 450.000 semințe.

Sunt mai multe varietăți de tutun.

Grigore Al. Drob.

Abs. al șc. de Agricultură.
Func: R. M. S. Serv. culturii.

Vulpea nu se sperie de cel ce se laudă seara, ci de cel ce mănâncă dimineața.

(A. Pașcu).

Cronica agricolă, economică și comercială.

In fiecare săptămână, dacă nu în fiecare zi, se poate ceti prin toate revistele agricole, fie germane, fie franceze, etc., și chiar prin ziarele politice, că în cutare lună se va ține un concurs de animale de reproducțiune sau de animale de muncă, ori concursuri de produse agricole. Care o li cauza acestor concursuri în aceste țări civilizate, unde pe fiecare zi se poate vedea progresul economic într'o ramură agricolă cași industrială?

Agricultorul cași industriașul din aceste țări știe că ori cât de mică va fi expozițiunea de produsele lor agricole ori industriale, contribue mai mult la îmbunătățirea produselor lor, decât însuși școala.

Acești oameni care-și dau bine seama de ce va să zică o expozițiune, școala o socotesc mai mult ca un fel de îndrumare spre aceste expozițiuni ori concursuri, unde și cel fără de carte poate ceti întru cât un agricultor sau industriaș din alte localități vecine îi este lui superior în cutare sau cutare ramură agricolă, în cutare sau cutare produs agricol, etc., deși pământul și clima sunt la fel. În toamna trecută când d-l ministru Sp. Haret au avut buna idee de a face expozițiune la București între toate școalele de agricultură și meserii ce țin de ministerul instrucțiunii publice, acei cari au vizitat în mod amănunțit această expozițiune, au putut să se convingă întru cât produsele unei școli, fie de agricultură, fie de meserii, erau superioare altei școli. Cu atât mai mult, când aceste expozițiuni se fac între producătorii aceleiași țări, sau aceluiași județ, expozanții interesați în mod direct, au să-și dea mai bine seama de lucrările expuse

căutând fiecare a-și îmbunătăți produsul său pentru viitor.

Dacă francezii s'a asociat în așa numitele comiții agricole încă sub imperiul lui Napoleon I, ei și-au dat bine socoteala că numai prin expozițiuni și concursuri agricole vor putea face un progres mai repede spre o mai bună îmbunătățire, atât în ce privește produsele agricole propriu zise, cât și rasele de animale. În această privință agricultorul francez n'a fost înșelat câtuș de puțin, de oarece alte țări au urmat exemplul lor, deși ceva mai târziu. Acest bun exemplu a fost adoptat și la noi la 1880, când guvernul din acel timp a luat toate măsurile posibile ca să se formeze comiții agricole în toate județele țării și în acelaș timp să se ție concursuri de pluguri între săteni, expozițiuni de produse agricole și industrie casnică.

Deși aceste expozițiuni n'au durat decât 4 ani, cu toate acestea au contribuit foarte mult la introducerea plugurilor perfecționate în satele noastre, ca și sătenii noștri să poată face o arătură mai bună. Cred că este timpul de a reveni la aceste concursuri, căci ele îndrumază pe fiecare agricultor la o mai bună cultură a pământului și deci la o mai bună producțiune agricolă. Chiar dacă am admite că în fiecare județ din țară sunt câte 2 școli inferioare de agricultură, aceste școli nu pot să aducă pe toți sătenii spre a-i îndrumă pe o cale mai bună în ce privește cultura pământului ca și a atâtor plante agricole ce se pot cultivă la noi în țară, pe când la expozițiile agricole poate luă parte agricultorul harnic, cași cel mai lenș, fără să fie împiedecat; din contră, agricultorul mai lenș, la astfel de expozițiuni găsește un teren mai deschis de a se îndreptă spre bine, când vede că produsul vecinului său este premiat cu bani, pe când al lui nu-l bagă nimeni în seamă, ori este criticat. Deci expozițiunile agricole, de orice natură ar fi ele, aduc mare bine țării, căci pun pe sătenii agricultori la o încercare de a munci mai bine pământul, ca produsul muncit de ei să fie cât se poate de bun.

Starea timpului și a semănăturilor.

În decursul acestei luni, timpul a fost destul de favorabil atât semănăturilor de toamnă cât și celor de pri-

măvară, care s'a putut face în condițiuni destul de bune. Din cauza ploilor, care în alte părți ale țării au fost însoțite și de grindină, aducând stricăciuni unor semănături pe o întindere mai mare sau mai mică, precum și din cauza vântului, timpul a fost mai mult răcoros decât călduros în această lună, pe care o numim și luna trandafirilor. Ploile căzute aproape la timp, au iuțit atât de mult creșterea semănăturilor, în cât holdele de grâu cași cele de orz de toamnă sunt înspicate și înflorite; același lucru se poate vedea și la ovăzul și orzul de primăvară. Aceste semănături făcute din luna Februarie au început a înspică; iar semănăturile de porumb au început a se prăși, livezile naturale cari n'au fost păscute de vite pe la începutul primăverei, s'au putut cosi deja, fără să mai spun același lucru de livezile semănate cu lucernă.

Fiindcă este vorba de lucernă în această cronică, sunt dator a mai vorbi nu știu pentru a câtea oară, cum se poate stârpi în mod foarte practic planta parazită pe care unii din agricultori o numesc *cuscută*, *tortel* sau *mătă-sică*. Când se vede într'o lucernărie că s'a ivit această plantă, numai decât trebuie să săpăm locul cu sapa sau cu casmaua și să-l semănăm cu orz sau ovăz: cu aceste plante nu poate să trăiască, ci moare de foame. Această lucrare trebuie să se facă foarte repede, de oarece săteanul vede cu ochii cum se prăpădește lucerna de această plantă parazită.

Fiindcă suntem aproape la sfârșitul lunii lui Maiu, agricultorii noștri nu trebuie să uite că a sosit timpul și pentru facerea ogorului de toamnă, ca astfel semănăturile de toamnă să-și găsească toată hrana de care au trebuință.

După cum agricultorul se poate bucura de o bună stare a semănăturilor până la această dată și se așteaptă la o bună producțiune, aceiași bucurie o are și podgoreanul, care astăzi poate vedea în via sa destui struguri. Nici livezile de pruni n'au rămas mai prejos; iar în zarzavaturi este mult belșug. Dorim ca acest mănos timp din lunile trecute, să-l avem și în lunile viitoare în folosul producțiunii noastre agricole, în folosul țării și a agriculturilor noștri; fiindcă numai producțiunea agricolă în mare aduce liniștea în masa populațiunii dela țară ca și dela orașe.

Târgurile noastre.

Din cauză că în târgurile streine prețurile la grâu, etc. au scăzut în mod simțitor, în unele chiar cu 5—6 lei la suta de kgr., aceasta a avut mare influență și asupra prețurilor din târgurile noastre, în cât afacerile cu cereale cași prețurile în târgurile noastre, putem zice că n'au nici o însemnătate.

Iată în rezumat prețul mijlociu cu care s'au vândut produsele noastre agricole în târgul din Brăila cași în alte târguri dela 20 Aprilie pânăla această dată:

Grâul, suta de kgr. s'a vândut cu		14—20	lei
Porumbul	idem	11—13	»
Secara	idem	10—13	»
Orzul	idem	9—12	»
Ovăzul	idem	9—11	»
Orzoaica	idem	12—13	»
Fasolea	idem	20—23	»

Târgurile străine.

În aceste târguri, afacerile cu cereale cași prețurile stagnează de pe o zi pe alta, din cauza recoltelor viitoare cari promet a fi destul de mari, pe de altă parte din cauză că din recolta anului trecut se găsește o mare rezervă de grâu disponibilă.

Noi, în această revistă încă din luna Ianuarie am prevăzut și am pus în curent pe cetitorii noștri de răul obicei al speculanților de grâne și am arătat că urcările de prețuri sunt forțate iar nu naturale. A urcă prețul la grâu într'o zi și acelaș preț a-l scădea după 2—3 zile, ne spune adevărul că urcarea este forțată. Dacă cetitorii noștri vor face comparație între prețurile ce citez și cele din Aprilie, vor vedeă cum speculanții cată a absorbi tot câștigul agriculturilor în folosul lor și în dauna producătorilor. Deși prețurile sunt destul de scăzute și au să mai scadă pe nesimțite până la noua recoltă, cu toate acestea prețul pâinei rămâne același, la noi mai cu seamă.

Ar trebui ca cei în drept să ia toate măsurile spre a se iefteni pâinea, care este hrana zilnică a săracului dela orașe cași a bogatului.

În rezumat viitoarele recolte socotindu-se a fi destul de mari la noi în țară cași în străinătate, după cât se poate vedeă, la toate cerealele au să scadă prețurile.

La târgurile din Paris.

Grânele s'a vândut cu 21—25 lei; secara cu 17—17 și 75 ct.; orzul cu 15—16 lei și 50 ct.; ovăzurile indigene cu 19—20 lei și 75 ct. și cele streine cu 14—17 lei; porumbul cu 19—20 lei; făina cu 33—35 lei; fasolea cu 33—42 lei; mazărea cu 40—42 lei și linteia cu 33—62 lei. În alte târguri franceze grâul s'a vândut cu 24 lei, secara și orzul cu 17 și ovăzul cu 19 lei.

În Germania (la Manheim) grâul s'a vândut cu 26—27 lei; secara și orzul cu 19 lei și ovăzul cu 18 lei și 87 cent.; în alte târguri din Germania prețurile sunt aceleaș cași la Berlin.

În Belgia la Louvain, grâul s'a vândut cu 21 lei; secara cu 15 lei și 25 ct.; orzul cu 16 lei și 50 ct. și ovăzul cu 18 lei.

La Bruxelles grâul s'a vândut cu 21 lei și 25 cent.; secara și orzul cu 16 lei și 50 cent. și ovăzul cu 17 lei.

La Liège, prețul cași la Bruxelles.

La Anvers, grâul s'a vândut cu 20 lei și 50 cent.; secara și orzul cu 15 lei și 50 ct. și ovăzul cu 16 lei și 85 cent.

La târgul din Viena grâul s'a vândut cu 26 lei și 50 cent.; secara și orzul cu 21 lei și 50 cent. și ovăzul cu 19 lei și 50 cent.

La Budapesta grâul s'a vândut cu 24 lei și 85 cent.; secara cu 17 lei, orzul cu 15 lei și 25 cent. și ovăzul cu 13 lei și 58.

La Londra, grâul s'a vândut cu 21 lei; secara cu 19 lei; orzul și ovăzul cu 12 lei și 50 cent.

La Milan (Italia), grâul s'a vândut cu 28 lei și 55 cent.; secara cu 21 lei și 50 cent.; orzul cu 22 lei și 50 și cent. și ovăzul cu 19 lei și 40 cent.

La Geneva (Elveția), grâul s'a vândut cu 23 lei și 50 cent.; secara și ovăzul cu 20 lei și orzul cu 17 lei și 50 ct.

La Groning (Olanda), grâul s'a vândut cu 18 lei; secara cu 17 lei; orzul cu 16 lei și ovăzul cu 13 lei și 58 ct.

La Albacete (Spania), grâul s'a vândut cu 30 lei și 70

ct.; secara și ovăzul cu 19 lei și 50 ct. și ovăzul cu 20—21 lei.

La târgul din New-York (America), grâul s'a vândut cu 21—22 lei, secara cu 16 lei și 20 ct.; orzul cu 16 lei și 93 ct. și ovăzul cu 15 lei și 20 ct. La Chicago grâul s'a vândut cu 20 lei; secara cu 14 lei și 44 ct.; orzul cu 16 lei și 93 ct. și ovăzul cu 12 lei și 50 ct.

În Algeria și Tunis (Africa), grâul roș s'a vândut cu 25 lei și 70 ct.; grâul alb cu 21—22 lei; orzul cu 13—14 lei și 25 ct. și ovăzul cu 15 lei și 50 cent.

În toate târgurile străine prețurile sunt socotite pe suta de kgr. ca cea mai dreaptă măsură.

V. S. Moga.

Dela Românii de peste hotare.

Alegerile din Ungaria.

S'au sfârșit alegerile pentru Camera ungară. Ministerul lui. Khuen Hedervary a dobândit un succes cu totul neașteptat: deși la venirea sa la guvern, nu avea decât puțini partizani și, în Cameră, a fost primit cu huidueli și lovituri, acum el a izbutit să facă a se alege o însemnată majoritate care să-l susțină

Mijloacele de cari s'a servit guvernul sunt însă socotite și de ziarele românești de dincolo și de ziarele austriace, ca foarte violente: ingerințe de tot felul s'au întâlnit în multe centre. Se știe că în Ungaria votul se dă pe față, verbal; de aceea sunt și turburări mari mai totdeauna cu ocazia alegerilor.

Pentru naționalitățile celelalte din Regat, alegerile acestea au fost o înfrângere de necrezut: numărul deputaților naționaliști aleși fără ajutorul guvernului s'a redus aproape la sfert de ce eră în Camera trecută.

Din Români au căzut mare parte din cei mai vajnici luptători și foști deputați în ultima Adunare. Astfel, au căzut *Valeriu Braniste*, *C. Brădiceanu*, *Dr. Cosma*, *V. Goldis*, *St. Petrovici*, *Nedelcu*, *Onișor*, a căzut *dr. Iuliu Maniu*, *dr. Suci*, a căzut *Vaida Voevod*, la Ighiu, a căzut *dr. Lucaci* la Beiuș.

Cu mari greutate, Românii au reușit să facă a triumfă *dr. N. Șerban*, *dr. Teodor Mihali*, *Vaida Voevod*, (care s'a prezentat în 3 circumscripții), *dr. Ștefan Pop* și *Vasile Damian*.

Situația generală a Camerei viitoare pare a fi astfel, după „Gazeta Transilvaniei“:

De partidul muncii (guvernamental)	217	deputați.
” ” kossuthist	39	”
” ” iusthist	28	”
În afară de partid	27	”
De partidul naționalităților	6	”
” ” poporal	10	”

C R O N I C A

Ofițerii români în Rusia.

Misiunea de ofițeri români trimiși în Rusia s'a întors în țară, aducând o scrisoare autografă a țarului către Regele nostru și amintiri foarte plăcute. Ofițerii noștri au fost primiți cu mari onoruri și cu demonstrațiuni de simpatie și la Odesa și la Petersburg.

Sf. Sinod.

Sesiunea de primăvară a Sf. Sinod a bisericii autocefale ortodoxe române s'a închis. Și în această sesiune P. S. Episcop de Roman a adus acuzări în contra I. P. S. Mitropolit Primat și s'a retras dela ședință. Sinodul a votat o încheiere în care respinge aceste atacuri.

Arhleru nou.

Din cele trei persoane alese de Sf. Sinod în vederea locului vacant de arhieru, Ministerul Cultelor a numit arhieru cu titlul de «Ploșteanu» pe P. S. Arhimandrit Evghenie Humulescu. Hirotonirea noului Arheru s'a făcut în ziua de 21 Maiu la sf. Mitropolie din București. La această ceremonie a fost de față și M. S. Regele.

Dela Academie.

Academia Română a urmat sedințele ei. La 21 Maiu d. *Athanasie Marienescu*, a făcut o comunicare despre «Țara Severinului».

Congresul Ligel.

«Liga pentru unitatea culturală a Românilor» a ținut congresul ei anual în Ploști în zilele de 21 și 22 Maiu.

Concursul general de oină.

Concursul general de oină între școlile secundare din țară s'a trecut anul acesta la Bărlad. A fost de față și d. Ministru de instrucție.

Congresul camerelor de comerț.

Camerele de comerț din țară au ținut congres, prin delegați în orașul Focșani.

Congresul a fost onorat cu prezența d-lui ministru M. Orleanu.

Serbări pentru coloniile școlare.

În zilele de 21, 22, și 23 Maiu, au fost în București mari serbări în Parcul Carol I pentru a se strânge bani pentru organizarea coloniilor școlare.

Organizarea acestor serbări s'a făcut de ziarul «Universul».

Moartea lui Volcînşchi.

Românii din Bucovina au pierdut pe unul dintre fruntaşii luptători pentru naţionalitate pe Volcînşchi. Clubul deputaţilor români au luat parte în corpore la înmormântare. La trista ceremonie au vorbit : d. Florea Lupu, deputat, d. Iancu de Flondor, d. Rudnic, d. A. Moldovanu.

Călătoria împăratului Austriei.

Împăratul Austriei a făcut o călătorie prin Bosnia.

Cărţi primite la redacţie.

A apărut coala 5—6 din vol. XI al revistei «*Şezătoarea*», sub direcţia d-lui Artur Gorovei. Abonamentul lei 3 pe volum.

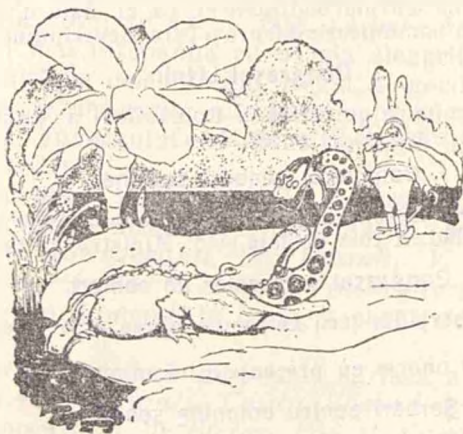

Pagina glumeaţă.

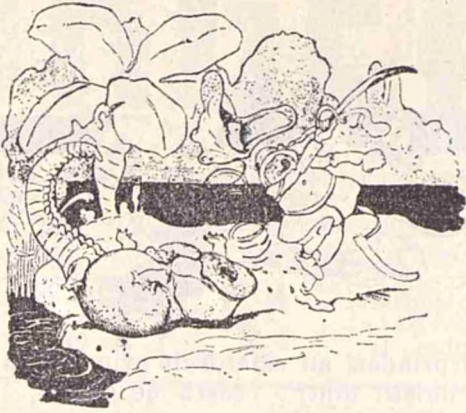
Din ale lui Vânătorescu.

Amicul meu Vânătorescu este un vânător vestit... Dar ce să vi-l mai recomand eu? Parcă d-voastră nu-l cunoaşteţi? Să-i dăm cuvântul să ne povestească una dintr'ale lui.

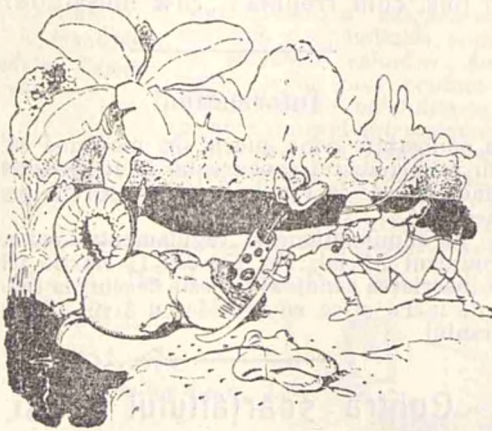
„Eram în Africa, într'una din multele mele călătorii prin acele ţinuturi deşerte, unde se găsesc fiarele cele mai grozave cu cari am mare plăcere să mă măşor. Mă preumblam pe marginea unui fluviu... Aud un zgomot, mă opresc să văd... Când colo... un crocodil enorm se luptă cu un boa şi mai enorm. În cele din urmă şarpele fu învins şi înghiţit în faţa mea de crocodil.

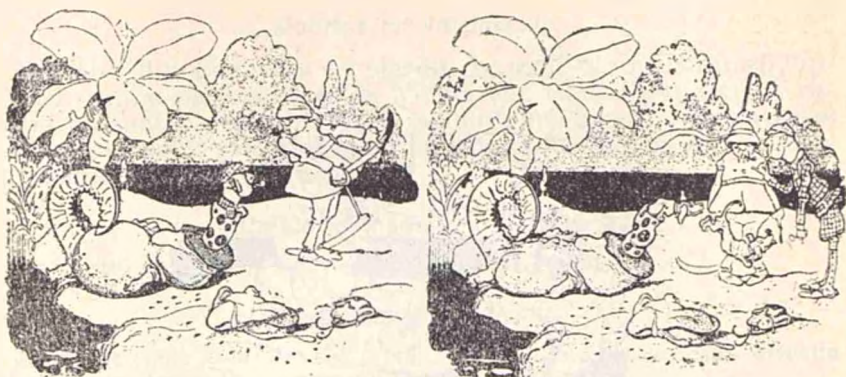
„Crocodilul, mâncat, adoarme şi păş!.. păş!.. mă apropii, scot sabia şi bang! îi retez capul dintr'o lovitură.

„Pe când mă bucuram că am scăpat de un dușman puternic și că am făcut o faptă eroică... fiindcă crocodilul dormea dus când i-am tăiat capul, văd că ceva umblă să iasă din gâtul crocodilului... Era șarpele boa, pe care crocodilul îl înghițise, dar nu-l omorâse... Un cap de boa nu este un prieten tocmai plăcut; deci scot iar sabia și... jart! îi retez capul.

„Drace!.. din corpul șarpelui ese un Englez cu pipa în gură. Il înghițise șarpele, dar nu l omorâse încă. Vă închipuiți că, de data aceasta, n'am mai făcut uz de sabia, ci am ajutat pe Englez să iasă cu totul din șarpe. A eșit, apoi, după el, și doi câini, vii nevătămați.

„Iată ce surprinderi au călătoriile prin Africa...” zise amicul meu și sorbi liniștit dintr'o ceașcă de cafea...

O poveste vânătoarească, ar putea să zică cineva. Dar eu vă rog să credeți că amicul meu Vânătorescu nu minte niciodată...

Staț Pățitul.

ERATĂ.

În No. trecut s'a strecurat o regretabilă eroare de tipar: La bucata „Pagina glumeată”, s'a pus titlul „Și-a mutat gândul” în loc să fie pus, cum trebuia: „Și-a mutat gardul”.

Informațiuni.

Se aduce la cunoștința d-lor interni în medicină că, conform art. 3 aliniatul d, din regulamentul concursului la 15 Decembrie 1910 orele 2 p. m. se va ține concurs la Eforia Spitalelor Civile pentru premiul de internat în medicină.

Condițiunile de admisibilitate și regulamentul concursului sunt publicate în «Monitorul Oficial» No. 278 din 11 Martie 1900.

Registrul de înscrierea candidaților este deschis la cancelaria Eforiei în zilele și orele de lucru și se va închide cu 3 zile libere înainte de începerea concursului.

Contra scârțâitului la uși.

Se știe că untdelemnul e cel mai bun mijloc ca să facă să dispară scârțâitura; dar nu tot-d'auna ai untdelemnul la îndemână. În cazul acesta să se ia un creion și să se frece cu vârful lui fățânile ușilor. Ardesia are același efect ca untdelemnul și scârțâitul încetează.

(«Deșteptarea»).

PURGEN

CU RENUME UNIVERSAL. Recomandat de medicii in toată lumea pentru adulți și copii cât de mici. De o eficacitate absolut sigură, singurul contra constipațiunii, congestiunii și migrenei. Plăcut la gust, nu produce colici și n'are efecte rele asupra organismului.

==== Cel mai economic, cutia cu 25 purgative Lei 1.50 =====

Rugăm a se refuza pastilele cari nu vor avea a această

PURGEN
* BAYER *

inscripție, căci sunt false, vătămătoare și produc colici.

52-1

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
Lachlan Macintosh Rate, „
G. I. Goschen . . . . . „
Viscontele Duncannon . . . . . „
E. W. H. Barry . . . . . „
Robert Hamilton Lang . . . . . „
Demetre de Frank . . . . . Viena
P. Naville . . . . . Paris
Ad Vernes . . . . . „

Directori: { C. A. Stolz
E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sedlul social:

Londra 7 Creta Winchesterstreet.
Sucursala: București, Piața sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ”

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
Capital in acțiuni întreg vărsat în aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune 3.965.688.76

Idem format din capital și alte rezerve » 1.075.842.60

Total în aur Lei 7.052.531.36

Daune plătite . . . . . Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Bălcoianu.
Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ” asigură contra incendiului, a «grindinei», contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt permise în toate combinațiunile obișnuite ca: «cas de moarte, supraviețuire, zestresireniță». Sediul social în palatul Soc. din str. Doamnei No 12, București. Repres-generală în Buc. str. Smârdan No. 4 Agenții în toate orașele din țară.

FILIP LINDENBERG

București

Str. Lipsocani, 4

(Dela 1 August: Str. Smârdan, 15)

Singurul magazin special

cu

JUCĂRII DE COPII

Obiecte frumoase și durabile cu prețurile cele mai ieftine.

mare deposit de articole de:

Păcăleală, Farse, și Surprize, Aparate surprinzătoare de Scamatorii.

52-1

„STEAU A“

Societatea «*Steaua*» lucrează pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărțicele a câte 20 de bani :

No. 1. *Din Țara Bessarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Războiul pentru neatâr-nare din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățaturii*, de P. Dulfu—o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranția—o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grăvina de legume*, de Ioan Hășeganu—tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix -- povește practice de igienă.

No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Duțescu-Duțu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu indemnuri pentru săteni la învățură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povește pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălcescu și Victor Puiu—explicațiuni asupra slujbei bisericești și a picturilor murale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războaielor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu—povestiri însoțite de exemple din viața sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pilde țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanțului*, de Mihail Sadoveanu—pildă despre un om rău nărauit și stricat din pricina beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Răseruci*, de I. Slavici—povestire morală cu pilde cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vlădimiri*, de N. Iorga—schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem—o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu Șirlianu—studiu statistic.

No. 16. *Românii și Dacii*, de Dr. I. Lupăș—povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Grivița*, de N. Rădulescu-Niger—povește despre agricultura și gospodăria sătenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Doctorul Urechii—lămuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturor pentru buna îngrijire și păstrare a sănătății.

No. 19. *Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Co buc.

No. 20. *Antim Ivireanul*, de N. Dobrescu—schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

Societatea a scos și următoarele 5 tablouri în culori, executate artistic pe hârtie cromo:

	Bani
Portretul M. S. Regelui României	0.50.
” ” ” Reginei României	0.50.
” A. S. R. Principelui Ferdinand	0.50.
” ” ” Pîncipesei Maria	0.50.
” lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei.	0.50.

Administrația publicațiunilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *înscrisoare ca membri*, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul : *Președinte*, Ion Kalinderu, *Membru al Academiei Române.*—*Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator.*—*Administrator și casier*, Spîru C. Haret, *Ministru, profesor universitar.*—*Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar.*—*Membri :* Petre Garboviceanu, *Administrator al Casei St. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și Director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român ;* I. Dimitrescu Procopie, *senator, Primar al Capitalei ;* M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar ;* Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar ;* Pompiliu Eliade, *profesor universitar.*—*Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine ;* Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar ;* Const. Alexandrescu, *institutor.*

Membril înscriși și cotizațiuni platite (urmare).

Gh. Páun (Tg. Horez), 1 leu; I. Dozescu (Tg. Horez), 1 leu; D. B. Nicolaescu (Foleștii de sus), 1 leu; Maria D. B. Nicolaescu (Foleștii de sus), 1 leu; Alexandrina Radovici (Foleștii de sus), 1 leu; Ion Bărbulescu (Daesti), 2,50; N. Lăstun (Popești), 1 leu; Elena N. Lăstun (Popești), 1 leu; Toma Marinescu (Popești), 1 leu; Sebastian Georgescu (Urși), 1 leu; G. Deaconescu (Popești), 2 lei; Alexandru Diaconescu (Mădulari), 1 leu; Grigore Miulescu (Ciorăști), 1 leu; Maria Gr. Miulescu (Ciorăști), 1 leu; C. Miulescu (Sirmeasa), 1 leu; C. Miulescu (Sirmeasa), 1 leu; N. Popescu (Cărstănești) 1 leu; G. Andreescu (Marcea), 1 leu; G. Andreescu (Marcea), 1 leu; I. Mănescu (Foleștii de jos), 1 leu; Victoria I. Mănescu (Foleștii de jos), 1 leu; D. I. Gioroc (Gemeni), 1 leu; Elena D. Gioroc (Gemeni), 1 leu; M. Pretorianu (Frâncești), 1 leu; Maria M. Pretorianu (Frâncești), 1 leu; Atanase Necula (Băbeni), 1 leu; Maria A. Necula (Băbeni), 1 leu; Vasile Vasilescu (Băbeni), 2 lei; I. Niculescu (Băbeni), 1 leu; Maria Trimescu (Băbeni), 1 leu; M. Ioan (R. Vâlcea), 3 lei; A. Mi-hăileanu (R. Vâlcea), 2 lei; Eliza Popescu (R. Vâlcea), 2 lei; Lucreția Iancovescu (R. Vâlcea), 2 lei; Ilie M. Nicolaescu (R. Vâlcea), 2 lei; Ion Bănescu (R. Vâlcea), 2 lei; Ion D. Vâlcov (R. Vâlcea), 2 lei; Victoria Nicolaescu (R. Vâlcea), 2 lei; E. I. Curcutei (Craiova), 2 lei; D-ra S. Ionescu (Str. Armoniei, Buzău), 1 leu; D-ra A. Bălăcescu (București, Popa Tatu, 40), 1 leu; D. Mihail, profesor (Liceul Hajdán, Buzău), 1 leu; D-ra Al. Ionescu (Str. Armoniei, Buzău), 1 leu; El. P. Stănescu (Str. Dobrogei, Buzău), 1 leu; Al. Alexandrnsu, inginer (C. F. R. Buzău), 1 leu; Petre Popescu (prof. liceu, Buzău), 1 leu; Enache Poclitariu, profesor (Buzău), 1 leu.

(Va urmă).

CREMA, PUDRA ȘI SĂPUN „FLORA“

nu se vând decât în ambalajul original arătat aci (un sfert din mărimea naturală) și cu următoarele prețuri:

Crema lei 1.50 — Pudră lei 2 — Săpun lei 1.25

Refuzați dar în interesul D-vo. ca inevitabile dacă vi s'ar oferi aceste

preparate în cantități mai mici sau altfel decât în ambalajul original aci arătat și cu etichetele neatînse.

Crema și Pudra «FLORA» se pot întrebuița fără grijă cât de mult timp, acest fapt e stabilit oficial de institutul de Chimie al Statului, care a constatat la 12 Septembrie sub No. 1.110, că: «**Crema și Pudra «Flora» nu conțin substanțe toxice sau de acele cari printr'o întrebuițare îndelungată pot vătăma sănătatea.**» — **Pomada de păr «Flora»** neintrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului; **Borcan mare lei 2.50, mic lei 1.75 — Capilogen «Flora»** (apă de păr), curată mătreața după câte-vă întrebuițări; **Sticla mare lei 3.25, mică lei 2.50 — La nemulțumire să restituie costul pentru oricare din aceste preparate.**

Pectosin Iteanu

vindecă tusea cea mai rebelă și e preparatul cel mai rațional pentru a trată cu succes bronșitele acute și cronice, tuse convulsivă (măgărească), emfizemul pulmonar etc. Sticla lei 3.—
La Droguerii și farmacii.

Hemoferul Iteanu Unul din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit, mărește greutatea corpului și redă pofta de mâncare pierdută, suveran pentru a combate **anemia, lipsa sângelui, clorosa, debilitatea generală, dispepsia, constipația, Leucorea** (poală albă la femei) **Histeria, Neurastenia, Amezelile, Slăbirea memoriei, Limfatismul, etc.** Hemoferul Iteanu este autorizat de Onor. Consiliul Sanitar Superior și recomandat de eminentii noștri medici **Prof. dr. Bulcliu, Prof. dr. Leonte, Prof. dr. Negel (Iași)** și alții, după experiențele îndelungate. — Prețul lei 4.—

La Droguerii și farmacii.

Nevralgiile cele mai rebele durerile de cap, migrena, durerile reumatismului acut, articular lumbago, durerile de dinți cele mai tari, mai ales nevralgice, precum și ori-ce dureri provenite din răceală sunt combătute cu deplin succes prin întrebuițarea

Pastilelor Nevralgine Jurist

Aprobate de Consiliul Sanitar Superior. Prețul unui flacon Lei 2.50, o dosă 50 bani. La Droguerii și Farmacii.